

שבת דף נז

קושי: טבילה מאן דכר שמה?

תירוץ: אמר רב נחמן בר יצחק אמר רבה בר אבוה: מה טעם קאמר, מה טעם לא תצא אשה לא בחוטי צמר ולא בחוטי פשתן - מפני שאמרו חכמים בחול לא תטבול בהן עד שתרפם. וכיון דבחול לא תטבול בהן עד שתרפם - בשבת לא תצא, דילמא מיתרמי לה טבילה של מצוה ושריא להו, ואתי לאתויינהו ארבע אמות ברשות הרבים.

שאלה: בעא מיניה רב כהנא מרב: תיכי חלילתא מאי?

תשובה 1: אמר ליה: אריג קאמרת? כל שהוא אריג - לא גזרו.

חיזוק: איתמר נמי, אמר רב הונא בריה דרב יהושע: כל שהוא אריג - לא גזרו.

תשובה 2: ואיכא דאמרי, אמר רב הונא בריה דרב יהושע: חזינא לאחוותי דלא קפדן עלייהו,

נפקא מינה בין תשובה 1 לתשובה 2: מאי איכא בין הך לישנא ובין הך לישנא? איכא בינייהו - דטניפן; להך לישנא דאמר כל שהוא אריג לא גזרו - הני נמי ארוג, ולהך לישנא דאמרת משום קפידא; כיון דטניפא - מקפד קפדא עלייהו.

ציטוט ממשנה במקוואות: תנן התם, **ואלו חוצצין באדם: חוטי צמר וחוטי פשתן, והרצועות שבראשי**

הבנות. רבי יהודה אומר: של צמר ושל שער - אין חוצצין, מפני שהמים באין בהן.

הסבר למשנה: אמר רב הונא: וכולן בראשי הבנות שנינו.

קושי: מתקיף לה רב יוסף: למעוטי מאי? אילימא למעוטי דצואר, ודמאי?

אילימא למעוטי דצמר, השתא רך על גבי קשה חוצץ - רך על גבי רך מיבעיא!
ואלא למעוטי דחוטי פשתן, השתא קשה על גבי קשה חוצץ, קשה על גב רך מיבעיא!

תירוץ: אלא אמר רב יוסף: היינו טעמא דרב הונא, לפי שאין אשה חונקת את עצמה.

קושי: איתביה אבבי: **הבנות יוצאות בחוטין שבאזניהן, אבל לא בחבקין שבצואריהן,**

ואי אמרת אין אשה חונקת עצמה חבקין שבצואריהן אמאי לא?

תירוץ: אמר רבינא: הכא בקטלא עסקינן, דאשה חונקת את עצמה, דניחא לה שתראה כבעלת בשר.

דנים בהמשך המשנה שציטטו: **רבי יהודה אומר: של צמר ושל שער אין חוצצין מפני שהמים באין בהן.**

הכרעת ההלכה: אמר רב יוסף אמר רב יהודה אמר שמואל: הלכה כרבי יהודה בחוטי שער.

קושי: אמר ליה אבבי: הלכה - מכלל דפליגי?

אבבי מנסה לתרץ: וכי תימא - אי לאו דשמעינן מתנא קמא דאירי בחוטי שער, איהו נמי לא הוה מיירי;

אבבי דוחה תירוץו: ודילמא כשם קאמר להו; כי היכי דמודיתו לי בחוטי שער - אודו לי נמי בחוטי צמר!

תירוץ: איתמר, אמר רב נחמן אמר שמואל: מודים חכמים לרבי יהודה בחוטי שער.

הוכחה מברייתא: תניא נמי הכי: **חוטי צמר - חוצצין, חוטי שער - אין חוצצין. רבי**

יהודה אומר: של צמר ושל שער - אין חוצצין.

חיזוק ממשנתנו: אמר רב נחמן בר יצחק: מתניתין נמי דיקא, דקתני **יוצאה אשה**

בחוטי שער בין משלה בין משל חברתה. מני? אילימא רבי יהודה - אפילו חוטי צמר

נמי, אלא לאו - רבנן היא, ושמע מינה: בחוטי שער לא פליגי, שמע מינה.

הגדרת טוטפת: אמר רב יוסף: חומרתא דקטיפתא.

קושי: אמר ליה אבבי: תהוי כקמיע מומחה ותשתרי!

הגדרה 2: אלא אמר רב יהודה משמיה דאבבי: אפוזיינו.

חיזוק: תניא נמי הכי: **יוצאה אשה בסבכה המוזהבת, ובטוטפת ובסרביטין הקבועין בה. איזו טוטפת ואיזו**

סרביטין? אמר רבי אבהו: טוטפת - המוקפת לה מאזן לאזן, סרביטין - המגיעין לה עד לחייה.

קביעה (לא ברור אם יש לזה משמעות הלכתית או לא): אמר רב הונא: עניות עושין אותן של מיני

צבעונין, עשירות עושין אותן של כסף ושל זהב.

חוסר הבנה בהגדרת כבול: אמר רבי ינאי: כבול זה איני יודע מהו; אי כבלא דעבדא תנן - אבל כיפה של צמר שפיר דמי, או דילמא: כיפה של צמר תנן, וכל שכן כבלא דעבדא.
קביעה: אמר רבי אבהו: מסתברא כמאן דאמר כיפה של צמר תנן.
חיזוק מבריתא: ותניא נמי הכי: **יוצאה אשה בכבול ובאיסטמא לחצר, רבי שמעון בן אלעזר אומר: אף בכבול לרשות הרבים. כלל אמר רבי שמעון בן אלעזר: כל שהוא למטה מן השבכה - יוצאין בו, כל שהוא למעלה מן השבכה - אין יוצאין בו.**

סיכום

1. הסבר הקשר שבין סוגייתנו למקווה – אם זה חוצץ לטבילה אז יש חשש שמא האשה תצטרך לטבול ותוריד ותבוא לטלטל 4 אמות ברה"ה
2. בירור בעניין תיכי חלילתא – האם חוצץ או לא? 2 הסברים למה לא – נ"מ ביניהם
3. ציטוט ממשנה בעניין חציצה בחוטים ששמים בשיער – בא להוציא מקרה של חוטים מסביב לגרון – הבאת קושי – מתרצים שיש הבדל בין חוטים שמחניקים סביב הצוואר – שחוצצים – לבין אלו שלא
4. במשך השמנה – מח' ר' יוהדה ותנא קמא – האם חולקים רק בחוטי צמר או גם בחוטי שער?
5. הגדרת טוטפת, סרטיבין וכבול (האם זה כיסה של צמר על ראש האשה או חותם של עבד?)